

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА, ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ»
13-14 квітня 2023 року**

Біла Церква
2023

ЗМІСТ

Секція 1 Теоретичні, історичні, філософські, соціологічні аспекти права

Бровко Н.І. Проблемні питання становлення і розвитку громадянського суспільства в Україні під час збройної агресії РФ.....	6
Мельник Л.М., Грек І.М. Трансформація цінностей українців під час російсько-української війни	8
Росавіцький О.О. Злочин та злочинність як філософська категорія соціально-правового явища.....	10
Лісний І.А. Історико-правовий аспект становлення фондових ринків.....	12
Терещук М.М. Фінансова відповідальність в європейських країнах.....	15
Самойлович А.А. Окремі аспекти безпеки навчального процесу в умовах воєнного стану.....	17

Секція 2 Сучасні проблеми правового регулювання в галузі конституційного, адміністративного, інформаційного, фінансового, кримінального, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого та міжнародного права в умовах війни

Ковальчук І.В. Проблемні юрисдикційні аспекти в галузі кіберправа.....	19
Тимошук О.Г. Окремі аспекти державного регулювання організації нотаріальної діяльності в Україні в умовах воєнного стану.....	23
Сімакова С.І. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками.....	26
Димитрієва Т.В. Особливості внесення змін до статті 69 Кримінального кодексу України під час воєнного стану.....	29
Ясінська М.Г., Кучак О.Є. Фіксування воєнних злочинів проти довкілля України.....	31
Отрадна М.О., Кучак О.Є. Презумпція невинуватості як головний принцип кримінального процесу.....	35
Богданович О.В., Кучак О.Є. Особливості кримінального процесу в умовах воєнного стану.....	37
Дуфенюк О.М. Баланс між юридичною освітою та вимогами практики кримінального провадження.....	40
Гутник А.В. Колабораційна діяльність у закладах освіти: спосіб вчинення злочину.....	43
Павленко Т.А. Обмеження права на свободу пересування в умовах правового режиму воєнного стану: деякі аспекти.....	46
Голіна В.В. Безпека дорожнього руху в Україні: залишається невирішеність проблеми запобігання їй.....	49
Поляруш-Сафроненко С.О. Принцип конституційності та законності добровільного об'єднання територіальних громад.....	52
Коршак В.С., Сушицька Ю.О. Доступ до публічної інформації в умовах війни	56
Ярошевська Т.В. Актуальні питання розвитку в умовах війни сфери трансферу інноваційних технологій.....	60
Макарчук В.В. Удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.....	64
Нікітенко О.І. Деякі питання адміністративно-правової легітиматії поліцейської діяльності.....	66

СЕКЦІЯ 1
ТЕОРЕТИЧНІ, ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ ПРАВА

УДК 331.556.4: 314.74

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ ПІД ЧАС
ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ

Бровко Н.І.,

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри конституційного права та
теоретико-правових дисциплін*

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Становлення і подальший розвиток громадянського суспільства поза особою неможливе. Наразі в Україні існує ряд чинних правових норм, які є фундаментальною основою громадянського суспільства, що регламентують основи його розвитку та функціонування та свідчать про реальний процес його розбудови. Безперечно, розвиток громадянського суспільства залежить від суспільно-політичного життя країни, наявності громадських інституцій, дієвих та свідомих громадян, від їх активної комунікації з органами влади [1]. Громадянське суспільство в Україні перебуває на шляху становлення, перебуває у процесі визначення свого місця та ролі. Наразі, процес розбудови громадянського суспільства продовжується, незважаючи на військову агресію РФ, воєнні дії, складну політичну та економічну ситуації в країні. З одного боку такі процеси негативно відображаються на процесі його розбудови, проте з іншого, навпаки стимулюють розвиток, що здавалося б суперечливим фактом.

У період військової агресії громадські інституції мають значний вплив на суспільну свідомість. Так мова йде про діяльність волонтерських та благодійних організацій, громадських організацій, які активно допомагають соціально незахищеним верствам населення, військовослужбовцям ЗСУ, внутрішньо переміщеним особам, особам, які постраждали від війни. Своєю підтримкою, допомогою вони формують громадянську свідомість, надають приклад усвідомлення того, що лише спільно можна досягти поставленої мети. Проте з іншого боку діяльність держави та її органів відходить на інший план, нівелюється та викликає у свідомості громадян розчарування у державі, як апараті та механізмі, що може захистити своїх громадян [2, с.835]. Тому нові реалії війни, вимагають узгодженості дій між громадськими інституціями та державою, що має

бути нормативно урегульовано. Нові можливості та нормативне закріплення їх діяльності потребують від держави активних дій щодо розвитку цих громадських інституцій. Війна в Україні негативно впливає на розвиток громадянського суспільства та його інституцій ще й тому, бо значна кількість громадських організацій перемістились на інші території, а частина з них припинили свою діяльність, тобто можна говорити про зменшення кількості інституцій громадянського суспільства.

Зазначимо ті проблемні питання, які на наше переконання гальмують розвиток державотворчості та розбудови громадянського суспільства. Зокрема для успішної подальшої реалізації цих завдань мають бути чітко визначені пріоритети та мають вимальовуватись чіткі напрями взаємовідносин між владою та громадянським суспільством - громадськими організаціями, волонтерами, молодіжними організаціями, спілками, іншими громадськими інституціями, які могли би стимулювати активність громадян [3, с.26].

До проблем, що заважають розвитку громадянського суспільства також варто віднести недостатнє державне фінансування інститутів громадянського суспільства, відсутність можливостей участі інститутів громадянського суспільства у процесі формування такого фінансування, збереження традицій надання органами виконавчої влади бюджетних коштів поза конкурсом, недостатнє державне стимулювання розвитку нових механізмів фінансової підтримки неприбуткових організацій. Відсутність дієвих форм, методів і можливостей взаємодії і співпраці громадянського суспільства та органів влади і місцевого самоврядування, особливо в період війни, що негативно відображається на формуванні та розвитку таких інституцій.

Таким чином, в умовах війни гострою є потреба урегулювання відносин між громадськими інституціями та державою, сприяння розбудові громадянського суспільства. Певною мірою наразі громадяни свідомо готові до побудови громадянського суспільства європейського зразка, проте вони не у повній мірі довіряють громадським інституціям, є інертними, не беруть активної участі у громадській діяльності. Це підтверджує тезу про необхідність створення надійної правової основи для функціонування інститутів громадянського суспільства та підвищення рівня довіри до них, що дасть поштовх зміні суспільної та громадянської свідомості.

Список використаних джерел:

1. Указ Президента України «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки» від 27 вересня 2021 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>
2. Brovko N., Medvid L., Mahnovskiy I. [The role of the constitutional complaint in the legislative process: Comparative legal aspect](#). Cuestiones Políticas, 2021 №39(69) p.833-850.

3. Бровко Н.І., Сімакова С.І. Молодіжні організації та їх вплив на формування правосвідомості особистості. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. Том 31 (70). Ч. 1. № 2. 2020. С.24-29.

4. Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.] ; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. К. : НІСД, 2019. 112 с.

УДК 17.022.1:355.01

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Мельник Л.М.,

кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри філософських та політичних наук

Грек І.М.,

асистент кафедри філософських та політичних наук

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Війна – це випробування для кожної людини і суспільства в цілому. Людина стикається із екстремальними умовами, які вимагають від неї швидких та важливих рішень та змінює погляди на світ. Війна перевіряє людину на сильність та стійкість, її здатність протистояти випробуванням та зберігати свої цінності навіть у найскладніших ситуаціях. З іншого боку, війна може призвести до втрати цінностей та духовних принципів. У ситуації війни, люди можуть допустити жорстокість та насильство, які раніше вони б не приймали. Війна може стати причиною руйнування традиційних цінностей та моральних норм, що відбувається під впливом сильного емоційного напруження, стресових ситуацій, страху. Досліджуючи проблему страху видатний німецький філософ К. Ясперс зазначав, що «страх посилюється у свідомості неминучості зникнути як втрачена точка в порожньому просторі, адже всі людські зв'язки значимі лише в просторі» [1]. Мислитель вважав, що простір та час є фундаментальними категоріями для існування людини, оскільки тільки в просторі та часі людина може відчувати зв'язок з іншими людьми та зовнішнім світом.

У війні, кожна людина відчуває небезпеку втрати своєї точки у просторі та часі, оскільки звичний світ порушується, а досвід втрачає свою значимість.

Згідно з Ясперсом, страх може бути перетворений на особистісний розвиток, якщо людина зможе знайти спосіб зберегти свою точку у просторі та часі. К. Ясперс підкреслював, що в умовах війни страх може бути особистісним випробуванням для людей, які мають знайти спосіб зберегти свою ідентичність та значення у порушеному світі.